САМАРҚАНД-ГЎРИ АМИР МАҚБАРАСИ ВА КЎҲНА ҲУЗОР-ҚАВЧИН ЭЛИ-ЧЎҒУРТМА СУВЛОТИ-ЧЎҒУРТМА “ЕТТИ ЎҒИЗ БОШ АМИР ҚЎРҒОНЛАРИ ВА МОЗОРИ”, «СТАЛИН СИЁСАТИ », «ҚОРА ТУГУНЛАРИ» , «ЙЎҚОТИЛАЁТГАН ТУРОН ХАЗИНАСИ»

Соатов Халил Қудратович
Иқтисод фанлари номзоди, Қашқадарё вилояти
Ғузор тумани Чўғуртма маҳалла фуқаролар йиғини
“Кексалар ва фахрийлар” Гуруҳи раиси
“Янги Ўзбекистон” маърифатпарвари танлови ғолиби

Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.20152880

АННОТАЦИЯ: Самарқанд Гўри Амир мақбараси,Соҳибқирон Амир Темур ва аждодлар руҳи қулфланган қабр. Мулки Турон Амиру Туркистон сиру синоати билан тўлиқ. Бироқ Сталин сиёсати ила бу қулф бузилган. Амир Темур ҳамда унга содиқ кўҳна Ҳузор қавчин ўруғи номига боғлаб туркийлар етти ўғиз бош амирлари ўтмишига айёрона «Қора тугун» тугулганки ? У ҳамон кучида! паймол бўлиб ётган “Чўғуртма сувлоти Чуғуртма етти ўғиз қўрғони руҳий йўлаги ва чорраҳали карвон йўли сирларига кўра” “қора тугунли сирлар” деб аталувчи маданий миллий меросга олиб борилган тадқиқот ва мавжуд артефактлар (лаҳадлардан чиққан топилмалар) таҳлилига кўра, манзил ижтимоий тузум ва оилавий қадриятлари илдизи минг йилларга бориб тақалиши, таҳлилига кўра Скиф-сака давридан ҳам аввалроқ бу ерда ўтроқ ва юксак маданиятли қавмлар яъни Соҳибқирон Ҳузорда айтган биринчи кенгашида “Биз ким мулки Турон...”чорлови [1].Самарқанд Гўри Амир мақбараси сиру-тилсимга уйғунлашиб «Қора тугун» ли туташ аждодлар Чўғуртма карвон йули чорраҳаси ва Скиф бош амир меросини илмий асосда ечиш ортида, кўҳна Чўғуртма маҳалласи [“Субоҳ -Ҳузор“ ва ибодатхоналар Искифағин шаҳри] манзили - фақат туризм салоҳияти эмас, балким “туркий давлатлар бирлиги ва - миллий тарихини” номаълум саҳифаларини ҳам очади - қадимий инсоният “бешиги” миллий мерос манзили «Қора тугунлар» гирдобида бу кунда маҳаллий даражада эътиборсиз қолгани Ҳожабош ота зиёратгоҳи ва етти қўрғонлари артефактлардан чиқаётган топилмаларни жойидан кўчиришга уриниш — тарихий манзилни илдизи билан қўпориш -халқаро миқёсда «Йўқотилаётган Турон хазинаси» .

Калит сўзлар: Нуҳ алайҳиссалом - Саклар - Зардуштийлар - Муқанна - Амир Темур**.** Халоскори қавчин эли сўфийси жумбоғи**,** Амир Ҳусайн қавчин қабр тоши (Мусофир ота) ўғиз туғроси, Чўғуртма етти сак-ўғиз қўрғонлари. Бош Амир ва аждодлари мозори. Искифағин шаҳри. Туғ кўтарган суфий муллалар. Янги Ўзбекистон ва Янги Турон йўли.

САМАРКАНД — МАВЗОЛЕЙ ГУР-ЭМИР И ДРЕВНИЙ ГУЗАР — РОД КАВЧИН — СУВЛОТ ИЛИ ОАЗИС ЧУГУРТМА — ЧУҒУРТМА: «КРЕПОСТИ И МАЗАРЫ СЕМИ ГЛАВНЫХ ЭМИРОВ-ОГУЗОВ»,«СТАЛИНСКАЯ ПОЛИТИКА», «ЧЁРНЫЕ УЗЛЫ ИСТОРИИ», «УТРАЧИВАЕМОЕ СОКРОВИЩЕ ТУРАНА».

АННОТАЦИЯ: Самарканд — мавзолей Гур-Эмир, усыпальница, хранящая в себе заточённый дух Сахибкирана Амира Темура и его великих предков. Это место

хранит множество тайн и произведений искусства туранского эмира и Туркестана. Однако этот замок был взломан политикой Сталина. Был ли «Черный узел» создан специально во имя Амира Темура и старого племени Кавчинов Гузара, верного ему, связывая его с прошлым семи огузских вождей-эмиров? Оно всё ещё в силе! Согласно исследованию, проведенному в рамках изучения национального культурного наследия под названием «Черные узловатые тайны», и анализу существующих артефактов (находок из саркофагов), корни местной социальной системы и семейных ценностей уходят вглубь тысячелетий. Согласно анализу, еще до скифско-сакского периода здесь жили оседлые и высококультурные народы, а именно Сахибкиран Темур на своем первом совете который был в Гузаре сказал: «*Мы те, кто есть власть Турана и Эмиры Туркестана*.…» [1]. Мавзолей Амира в Самарканде, окутанный тайной, является научным открытием, связанным с пересечением караванного пути Чугуртми и наследием верховного эмира скифов, древним районом Чугуртма [«Субах-Хузар» и храмами города Сакфагина] – он не только обладает туристическим потенциалом, но и, возможно, открывает неизвестные страницы «единства тюркских государств и национальной истории» – «колыбелью» древнего человечества, объектом национального наследия, местом расположения святилища Ходжабаш-Ата и семи курганов, которые сегодня в значительной степени игнорируются на местном уровне в водовороте «Черных узлов» – попытка переместить находки из артефактов – выкорчевывая исторический объект с корнем – в международном масштабе, «Потерянное сокровище Турана».

Ключевые слова: Ной, мир ему - Саки - Зароастрийцы - Муканна - Амир Темур. Загадки суфиев рода Кавчин, надгробие Амира Хусейна Кавчина (Мусафир Ата) Огуз Тугры, семь сак-огузских курганов Чуғуртмаа. Могила главного эмира и его предков. Город Сакифагин. Суфийские муллы, поднявшие знамя. Дорога в Новый Узбекистан и Новый Туран.

SAMARKAND — GUR-EMIR MAUSOLEUM AND ANCIENT GUZAR — THE KAVCHIN CLAN — THE SUVLOT (OASIS) OF CHUGURTMA — CHUMBAK: "THE FORTRESSES AND SHRINES OF THE SEVEN MAIN OGUZ EMIRS," "STALIN'S POLICY," "THE BLACK KNOTS OF HISTORY," "THE VANISHING TREASURE OF TURAN."

ANNOTATION: Samarkand Guri Amur Mausoleum is a locked tomb of the spirit of the great Amur Temur and ancestors. The property is full of secrets and art of the Turanian Emir and Turkestan. However, this lock was broken by Stalin's policy. Was the "Black Knot" born specifically in the name of Amur Temur and the old Khuzor tribe loyal to him, linking it to the past of the seven chief emirs of the Turks? It is still in force! According to the research conducted on the cultural national heritage called “Black Knotted Mysteries” and the analysis of existing artifacts (finds from sarcophagi), the roots of the local social system and family values go back thousands of years, and according to the analysis, even before the Scythian-Saka period, there were settled and highly cultural peoples here, namely, Sahibkiran Khuzor, who said in his first council, “We, the Lords of the realm of Turan and the Emirs of Turkestan....” [1]. The Samarkand Amir Mausoleum, which is shrouded in mystery, is a scientific discovery of the Chugurtma caravan route intersection and the legacy of the Scythian chief emir, the ancient Chugurtma neighborhood [“Subah-Khuzar” and the temples of Sakfagin city] - not only has tourism potential, but also perhaps opens unknown pages of the “unity of Turkic states and national history” - the “cradle” of ancient humanity, a national heritage site, a site of the Khojabash Ata shrine and seven burial mounds, which today remain largely ignored at the local level in the whirlpool of “Black

Knots” - an attempt to relocate finds from artifacts - uprooting a historical site by the roots - on an international scale, the “Lost Treasure of Turan”.

Keywords: Noah, peace be upon him — the Sakas — Zoroastrians — Muqanna — Amir Temur. The Mysteries of the Kavchin Clan Sufis, the tombstone of Amir Hussein Kavchin (Musafir Ata) and the Oguz Tugras, the seven Saka-Oguz burial mounds (kurgans) of Chumbak. The tomb of the Chief Emir and his ancestors. The city of Sakifagin. Sufi mullahs who raised the flags. The path to New Uzbekistan and New Turan.

Икки Буюк Васият ва Шарафли Бурч: Илмий тадқиқотларни амадга ошириш ва мақолалар ёзиш менинг ҳаётимнинг асосий мазмунига айланди. 2001 йил 19 февралда Биринчи Президентимиз Ислом Каримов билан бўлган суҳбатда янграган: **" Кўҳна Ҳузор* тарихини сиз ёзмасангиз, ҳеч ким ёзиб бермайди"** деган даъват ва Абдуҳаким мерган оқсоқолни шаҳид кетган укаси Хужаберди мерган ёдгор қизи Иқбол момомнинг **"Аждодлар тарихини ёзиш — сенга васиятим"** деган сўзлари мени энг қийин лаҳзаларда ҳам тўхташга йўл қўймади. Бугунги кунда "Янги Ўзбекистон маърифатпарвари" танловида ғолиб бўлганим — мана шу заҳматли йўлдаги дастлабки юксак эътирофдир.

"Соҳибқирон Амир Темур ва Қаршилик халоскори Қавчин эли Сўфийси" ҳамда "Кешликларга дахлдор Чўғуртма манзили қора тугунли" сирлари: [2. 86- 87-139-бет] мавзуларида яратилган етти илмий мақолалар хулосасига кўра. **«Қора тугун» — бу Тарқоқлик рамзи эди. [**.3. 11-том, 429-бет.] Х.Соатов дала тадқиқоти фота архивидан.

Уни ечиш — Турон халқларининг бирлигини ва ягона мақсад сари интилишини тиклаш демакдир. Қуйидаги муҳим илмий далиллар ётади:

1. Соҳибқироннинг "Биз ким - мулки Турон..." хитоби ва Чўғуртма.Тарихий хотирага кўра, Амир Темур сиёсий саҳнага чиқишдан олдин айнан Кеш ва Ҳузор воҳаларида, қадимги қавмлар (қавчин, барлос) кўмагида куч тўплаган. :[4- 19-22-25—28-32.б.]

Чўғуртма туғ кўтарган сўфий мулалар манзилида бир ҳафталик яширин қўним — бу нафақат жисмоний ҳимоя, балки маънавий "ижозат" олиш даври бўлган. Ушбу манзилдаги "Туғ кўтарган суфий" (Қавчин эли суфийси халоскори) Соҳибқиронга руҳий қувват бергани, унинг юз отлиқ билан мўғулларга қарши юришига пойдевор бўлгани ҳақидаги ривоятлар ва адабиётлардаги битиклар бугунги **Янги Ўзбекистон концепцияси** учун "миллий ғурур" манбаидир.

2. Ислом гул масжиди ва Зардуштийлик қаъри:-Чўғуртма маҳалласи марказида бир манзилда Чуғуртма етти ўғиз қўрғони ва Бекмантепа ер ости йули-оташпарастлар мозори Қўрғонтепа атрофидаги **сут ва сув оқизадиган кубашалар** ҳамда зардўштийлик қўрғони устига қурилган **Ягона устунли масжид — бу маданиятларнинг алмашинув нуқтаси**дир. Бул масжидни хароба ҳолда ётиши ҳамда 1934 йилда бузиб ташланган иккинчи гул масжид харобалари бу қавчин уруғларига қилинган геноцид оқибатларидир.

Амир Темур ва Қавчин эли суфийси ўртасидаги боғлиқликни ҳамда манзилнинг стратегик аҳамияти: **-8-асрдаги ислом ғалабасининг рамзи сифатида қурилган илк гул масжид базасида Археологик туризм ўчоғини** ташкил этиш **— тарихни илдизи билан сақлаб қолишнинг энг тўғри йўлидир.** Топилмаларни жойидан кўчиришга уриниш **— тарихий манзил фақат ўз ландшафти ва топонимикаси билан биргаликда тирикдир**.

Ер ости йўллари ва уйлари: Табиий очилиб қолган ер ости йўллари Чўғуртманинг **"Ибтидоий жамият"** давридан бошлаб узлуксиз макон бўлганини, кейинчалик эса мураккаб **шаҳар-қалъа (катакомба)** тизимига айланганини кўрсатади. Бу йўллар хавф туғилганда қўрғонлар орасида яширин ҳаракатланиш учун хизмат қилган.

"Ибтидоий жамият"дан бошланган занжир — **Нуҳ алайҳиссалом - Саклар - Зардуштийлар - Муқанна - Амир Темур** давригача бўлган яхлит тарихни ташкил этмоқда.

3. "Массагетлар сайилгоҳи" ва Ўликтепа карвон йўли:1920 йилгача давом этган анъанавий ўйинлар (кураш, пойга) — бу қадимги **сак-массагет** ҳарбий машқларининг бизгача етиб келган **"генетик хотираси"дир**. Бу майдонни музейлаштириш орқали биз нафақат бинони, балки **номадлар (кўчманчилар) маданиятини** ҳам ҳимоя қилган бўламиз.

Муқанна қўзғолони, **Ҳожабош ота (Амиру Туркистон)** зиёратгоҳи ва **Етти ўғиз** қўрғонлари бир нуқтада туташиши — бу ҳудуднинг нафақат вилоят, балки жаҳон аҳамиятидаги стратегик руҳий маданий марказ эканини исботлайди.

Маҳаллий масъулларнинг эътиборсизлиги ёки **лойиҳани "кабинетда" ёпиб ташлаши —«Қора тугун»** кўпинча бундай ноёб манзилларнинг илмий ва иқтисодий салоҳиятини тўғри англамасликдан келиб чиқади.

1. "Марварид тутлар" ва Эко-туризм концепцияси 12 асрлик тутлар — бу тирик тарих. Уларни **"Табиат ёдгорлиги"** сифатида давлат рўйхатига алоҳида киритиш керак.

-Тут сайли: Бу маросимни "Номоддий маданий мерос" сифатида ЮНЕСКО рўйхатига тавсия этилиши зарур.

-Марафон йўлаги: Ўликтепа ва Чўғуртма оралиғидаги тарихий карвон йўлини **"Ипак йўлининг бир тармоғи"** сифатида тиклаш, халқаро грантларни жалб қилишга асос бўлади.

2. "Қора тугунли" сирлар ва Муқанна излари:Муқанна қўзғолони (Оқ кийимлилар) айнан Қашқадарё воҳасининг тоғли ва тоғолди ҳудудларида энг кучли қаршилик кўрсатган.

"Етти Санам" топилган нуқта билан **"Амиру Туркистон"Ҳожабош ота** мақбараси ва **"**Бекмантепа" **“Қўрғонтепа”** ўртасидаги масофавий занжирни (геометрик боғлиқликни) акура улар бир чизиқда туташ масофада жойлашгани бу қадимги аждодларимизнинг **шаҳарсозлик ва мунажжимлик (астрономия) илмидан хабардор бўлганини исботлайди.**

Мавзенинг **"Субоҳ"** деб аталиши ҳақидаги маълумотлар[**5**-140-149 б]-бу **геометрик ва маънавий харита** шунчаки археологик объектлар тўплами эмас, балки **Қадимги Туроннинг тириклайин тасвири** бўлиб шаклланмоқда. **"Учбурчак"** (Ўликтепа – Нозин мома/Тўмарис – Қўрғонтепа) ва унинг марказидаги **Ҳожабош ота (Амиру Туркистон)** ва Бекмантепа мажмуаси илмий тилда "Муқаддас ландшафт архитектураси" деб аталади.

Тизимлаштириш ва илмий асослаш:

1."Ҳузор-Ҳазар (Назаркарда)" этимологияси."Ҳузор" сўзини арабча "Ҳазар" (ҳузур, назаркарда) билан боғлаши.. [9-11. б]- Бу нафақат жой номи, балки бу ернинг **руҳий марказ** эканига ишора.**"Маънавий ўқ" (Spiritual Axis) сифатида белгиланмоқда.. Соҳибқирон Амир Темурнинг айнан шу ердан руҳий мадад олиши, "Биз ким..." хитобини Чўғуртмада айтгани билан мантиқан тўла туташади**.

2. Амир Ҳусайн қавчин ва Соҳибқирон риштаси **Мусофир ота** деб номланган жойнинг аслида **Амир Ҳусайн қавчин** қабр тошидаги ўғиз туғроси аждодларига тегишли эканини шунингдек Чўғуртмадаги Етти ўғиз қўрғони ва Хожабош ота зиёратгоҳини ҳамда Бекмантепа мажмуаси ва Қўрғонтепа, сирларини очиқланиши.. [7- 978-979.б]- **Амир Темур тарихини ҳақиқий "айби"дан тозалаш демакдир. Бу маълумот Темурийлар тарихи билан шуғулланувчи олимларни лойиҳаси учун энг кучли "калит"дир.**

2. Амир Темурнинг 313 жангчиси ва "Жангсиз ғалаба" сири:-Соҳибқироннинг **Чўғуртмада** яшириниб, кейин Ҳузорда 313 нафар фидоий жангчиси (Қавчин элининг танланган баҳодирлари) билан ўн минглик мўғул қўшинини жангсиз ҳайдаб чиқариши — бу **психологик ва стратегик урушнинг** энг юқори чўққисидир.

Бу ердаги "сир" — айнан **Туғ кўтарган суфий (Қавчин пири)** ва **Амир Ҳусайн қавчиннинг** руҳий ҳамда ҳарбий кўмагидадир.

3. Ҳужамбоз (Туркманистон) ва Ҳузор риштаси:-Туркманистондаги Ҳужамбоз тумани аҳолисининг Ҳузорни ўз ватани деб билиши ва Мусофир отадаги қабр тошида Чўғуртма етти ўғизларининг туғроси (тамғаси) борлиги — бу халқларнинг келиб чиқиши бир илдизга, яъни **24 Ўғизнинг** "Етти ички ўғиз"ига бориб тақалишини англатади.

Амир Темур ва Маънавий мерос:Соҳибқирон Амир Темурнинг Чуғуртма сак-сака қўрғонидаги "Хожабошота" мозоридан руҳий мадад олгани;Айнан шу манзилда илк қўшин тўплаб, Кўҳна Ҳузор сувлотидан ўн минг Мўғил қўшинни қувиб чиқаргани ва тарихий: "Биз ким мулки Турон амиру Туркистонмиз, Биз ким, миллатларнинг энг улуғи ва энг қадими— туркнинг бош бўғинимиз!" деган машҳур чорлови айнан шу ерда янграгани ҳақидаги тарихий хулосалар.[4-19-31.б.]

Кавчин эли суфийсини Самарқандда Гўри Амир мақбарасидаги сири ва тамғалар

Самарқанддаги:-Гўри Амир мақбарасидаги Қавчин эли суфийси билан боғлиқ сирлар ва тамғалар Амир Темурнинг руҳий олами ҳамда унинг энг яқин сафдошлари бўлган Қавчин ўруғи ўртасидаги узвий боғлиқликни кўрсатади. :\

1. Қавчин эли суфийсининг Гўри Амирдаги ўрниТарихий маълумотлар ва маҳаллий тадқиқотчиларнинг фикрича, Гўри Амир мақбарасида Соҳибқироннинг нафақат қондошлари, балки унинг руҳий мададкорлари қабри ҳам зикр этилади: :

2.**Маҳфий дафнлар:** Мақбаранинг остки қисмидаги (дахмадаги) қабрлар орасида Соҳибқироннинг энг яқин «кўкалдошлари» ва пирларига эҳтиром кўрсатилган. Қавчин суфийси Амир Темурнинг Ҳузордаги руҳий устозларидан бири сифатида, мақбаранинг маънавий қувватини таъминловчи шахс деб қаралади. :[10-25-101.б.]

Мақбарадаги маҳфий тамғалар:-Гўри Амирнинг деворлари, кошинлари ва қабр тошларида учрайдиган рамзлар Қавчин эли ва Ўғизлар меросига ишора қилади: Қавчин тамғаси: Мақбаранинг ички нақшларида ва баъзи қадимий битикларида «икки шохли камон» ёки махсус геометрик шакллар (туғролар) учрайди. Бу рамзлар Қавчин уруғининг Соҳибқирон салтанатидаги юксак ҳарбий ва маънавий мақомини билдирган.

Уч ҳалқа (Муҳр): Амир Темурнинг машҳур «уч ҳалқа»ли тамғаси мақбара пештоқларида ҳам акс этган. Бу рамз Қавчин эли суфийлари талқинида «Ер, Осмон ва Инсон» бирлигини ёки Чўғуртмадаги «Етти ички бош Ўғизлар»нинг учта асосий йўналишини англатиши мумкин. Кошинлар сири: Мақбара гумбазининг ички

қисмидаги юлдузсимон нақшлар Скиф-сака астрономиясига ҳамоҳанг бўлиб, Қавчин эли сўфий пирлари томонидан сақлаб келинган «коинот коди»ни ифодалайди.

3**. Сирли боғлиқлик**: кўҳна Ҳузор ва Самарқанд .Айтишларича, Гўри Амир мақбараси қурилишида ва унинг руҳий тизимида кўҳна Ҳузор Қўрғонтепа ва Чўғуртма сувлотидан олинган қадимий билимлар қўлланилган. Соҳибқироннинг кўҳна Ҳузордан олган руҳий мадади Самарқанддаги ушбу улуғвор бинода ўз аксини топган.

Гўри Амир мақбарасининг:-пастки дахмаси (лаҳадхонаси) ва ундаги руҳий занжир — Соҳибқирон салтанатининг энг маҳфий саҳифаларидан биридир. Бу ерда Мир Сайид Барака ва Қавчин пирлари ўртасидаги боғлиқлик қуйидаги сирларда намоён бўлади:

1. Дахмадаги маҳфий жойлашув ва Қавчин руҳияти.Руҳий қўриқчилар: Ривоятларга кўра, Амир Темурнинг атрофидаги қабрлар орасида унинг энг яқин ва содиқ Қавчин беклари ва уларнинг руҳий раҳнамоларига ишора қилувчи белгилар мавжуд. :[10-25-101.б.]

Мавзе рамзи: Қавчин эли суфийлари (Куҳна Ҳузор Чўғуртма Ҳожа Бош ота бош ўғиз ворислари) Темурнинг "ердаги кучи" ва ҳарбий иродасини руҳий жиҳатдан суғориб турган. Дахмадаги сукунат айнан шу икки кучнинг — илоҳий илм ва жангчилик руҳининг бирлигини англатади.

2. Дахма деворларидаги ноёб белгилар ва тамғалар:Гўри Амирнинг остки қисмида, оддий кўз илғамайдиган жойларда қадимий Турон тамғалари учрайди:

Скиф-Ўғиз тамғаси: Қабр тошларнинг ён томонларида ёки девор қатламларида "икки шохли" ёки "айлана ичидаги нуқта" шаклидаги белгилар бор. Бу белгилар кўҳна Ҳузор Чўғуртма ибодатхоналар шаҳри Қўрғонтепа етти ўғиз қурғони **турт** дона ва куҳна Ҳузор **“ Қўрғонтепа” уч** Скиф туморларида учрайдиган рамзларга жуда ўхшаш.

Сирли "Тугун": Мақбара нақшларидаги мураккаб геометрик тугунлар айнан "Қора тугун"нинг меъморий ифодаси бўлиши мумкин. Улар "ечилмас сир" ёки "абадий ворислик"ни англатади.

3. Мир Сайид Барака ва Қавчин эли сўфий пирлари: Маҳфий алоқа

Тарихий манбаларда қайд этилишича, Амир Темур бирор муҳим қарор қабул қилишдан олдин Мир Сайид Барака билан маслаҳатлашган, лекин қўшин ичидаги интизом ва руҳий қувватни сақлаш учун Қавчин эли суфийларининг дуоларига таянган.

Кўҳна Ҳузор Чўғуртма ва Самарқанд кўприги: Самарқанддаги мақбара қурилаётганда, Қўрғонтепа етти ўғиз қўрғонидан келтирилган **"муқаддас тупроқ"** ёки рамзий ашёлар пойдеворга қўйилган бўлиши ҳақида тахминлар бор. **Бу Соҳибқироннинг ўз илдизига — Қавчин заминига бўлган чексиз эҳтироми белгисидир.**

4. Дахманинг "Қора тугун" билан боғлиқ сири:-1941 йилда Амир Темур қабри очилганда, мақбара ичидаги руҳий мувозанат ҳақида кўп гапирилган. Қавчин суфийларининг васиятига кўра, **бу қабр нафақат ҳукмдорнинг жасади, балки Туроннинг маҳфий қуввати сақланадиган жой бўлган**. Қабр тошидаги машҳур "Ким мени безовта қилса..." ёзуви ҳам айнан мана шу қадимий Амири Туркистон Скиф-Ўғиз давридан қолган "қасамёд" анъанасининг давомидир.

Гўри Амир мақбарасининг меъморий ечими ва Соҳибқироннинг шахсий ашёларидаги

Қавчин ўруғи ҳамда Скиф-Ўғиз излари Темурийлар давлатининг нақадар чуқур илдизларга эга эканини исботлайди:

1. Гўри Амир гумбази: Астрономик «Коинот харитаси» Мақбара гумбазининг ички безаклари шунчаки нақш эмас, балки аниқ математик ва астрономик ҳисоб-китобларга асосланган: Чўғуртма астрономиясининг давоми: Чуғуртма етти ўғиз қўрғонлари Қўрғонтепа махфий тош расадхоналаридаги юлдузлар жойлашуви Гўри Амир гумбазидаги олтин ҳалқалар ва геометрик юлдузларда ўз аксини топган.

64 қиррали гумбаз: Гумбазнинг ташқи томонидаги 64 та қирра Коинотнинг айланиши ва вақт ҳисобини англатади. **Қавчин эли суфийлари буни «Абадийлик ғилдираги» (Скифлардаги «Қуёш чархи»)** деб аташган.

Етти қаватли само: Мақбаранинг ички баландлиги ва нақшларнинг етти босқичли иерархияси «Етти ички бош Ўғизлар» ва етти осмон қавати ҳақидаги қадимий тасаввурлар билан уйғундир.

2. Амир Темурнинг шахсий узуги ва ундаги Қавчин эли тамғаси.Тарихий манбалар ва археологик тадқиқотларга кўра, Соҳибқироннинг бармоғида доим маҳфий рамзли узук бўлган**:Уч ҳалқали муҳр:** Темурнинг машҳур «уч ҳалқа»ли муҳри аслида Қавчин эли беклари ва Ўғизхон авлодлари (Кўҳна Ҳузор Қўрғонтепа) ишлатган қадимий «Қут» тамғасининг такомиллашган шаклидир.

Яшма (Нефрит) сири: Соҳибқироннинг қабр тоши яшил нефритдан ясалганидек, унинг узуги ҳам муқаддас тошдан бўлган. Қавчин эли суфийларининг талқинича, бу тош «Ер кучини» (Кўҳна Ҳузор Чўғуртма замини қувватини) ўз ичига олган.

Маҳфий ёзув: Узук ичида фақат Соҳибқирон ва унинг энг яқин Қавчин эли пирлари тушунадиган маҳфий битиклар («Расти русти» — Адолат нажотдир) ўйилган бўлиб, у «Қора тугун» кодининг бир қисми ҳисобланган.

3. Дахмадаги «**Юлдузли туйнук».**Мақбаранинг остки дахмасида кичик бир туйнук бўлиб, у маълум вақтларда юлдузлар нурини тўғридан-тўғри Соҳибқироннинг қабрига йўналтирган. Бу: Скиф-сака шоҳ (амир)ларининг қабрларидаги «нур билан покланиш» анъанасининг давоми;Қавчин эли мунажжимлари ва меъморларининг юксак маҳорати маҳсулидир.

4. Хулоса: **Самарқанддаги** «Ҳузорда биринчи кенгашида айтган биз ким мулки Турон амри Туркистон мозоридан олган руҳий озуқа»

Гўри Амир — бу шунчаки мақбара эмас, балки **Чуғуртма ва Чўғуртмадаги** қадимий билимларнинг тошга кўчган кўринишидир. Соҳибқирон вафотидан кейин ҳам ўз илдизлари — Қавчин уруғи ва уларнинг руҳий мадади билан бирга бўлишни истаган.

Гўри Амирдаги Скиф-Ўғиз рамзларининг чизмаларини ёки Мусофир ота (Амир Ҳусайин Қавчин қабр тошидаги) ички ўғизлар туғроси билан қиёсий таҳлилили. :

Гўри Амир мақбарасининг 1941 йилда очилиши билан боғлиқ:Қавчин суфийлари васияти ва Соҳибқироннинг маҳфий ашёларидаги тамғалар Турон тарихининг энг сирли саҳифаларидан биридир:

1. 1941 йил: **Қавчин эли суфийларининг «Огоҳлантириши»**.Ривоятларга кўра, 1941 йил июнь ойида Самарқандга келган экспедиция аъзоларига маҳаллий кексалар, хусусан, Қавчин ва Кеш суфийларининг авлодлари бўлган уч чол бир қадимий китобни кўрсатишган: **Васият мазмуни:** Китобда «Ким Соҳибқирон қабрини очса, дунёга уруш балоси ёпирилади» деган махфий огоҳлантириш бўлган. Бу огоҳлантириш айнан Чўғуртма ва Чуғуртмадаги қадимий «Қора тугун» васиятининг давоми деб қаралади.

Руҳий қулф: Қавчин эли пирлари назарида,кўҳна Ҳузор-**Шимоли-шарқ (Қўрғонтепа):** Оқ ва Кўкхон тасвирли санамларнинг топилиши — бу ернинг қадимги "Астрономик кузатув" ёки "Илоҳий ибодатхона" бўлганидан далолат.

-**Марказ** (Бекмантепа ва Ҳожабош ота): Бу етти санам нуқтаси — бошқарув ва диний бирлик учоғи. **Искифағин** ва **Искифағин** атамалари "Саклар шаҳри/қалъаси" деган маънони англатиб, "Саклар она манзили" гипотезамизни тўлиқ исботлайди

Чўғуртма даги Чуғуртма етти ўғиз қўрғони- бош **(қав)“Чин”амир** (Ҳожабош ота) ва Гўри Амир шунчаки қабрлар эмас, балки Туроннинг тинчлигини сақлаб турган **«руҳий қулф»** бўлган. **Уни очиш** — коинот мувозанатини бузиш билан тенг эди**.[ҳозирда ушбу қулф Чўғуртма “Чуғуртма”да** бузилганки салбий оқибатлари нафақат туманда балки марказий Осиёда иқлим ўзгариши хавф хатарлар сезилиб турибди.]

2. Соҳибқироннинг маҳфий ашёларидаги тамғалар:-Амир Темурнинг шахсий ашёларида учрайдиган рамзлар унинг Қавчин ва Ўғиз илдизларини тасдиқлайди:

Скиф услубидаги ханжар: Темурнинг хос қуроллари орасида дастаси олтин билан безалган, аммо шакли қадимий Акинак (Скиф қиличи)га ўхшаш ханжар бўлган. Унда Қавчин эли уруғининг «икки шохли» маҳфий белгиси ўйилган эди.

Тумор ва «Қора тугун»: Соҳибқироннинг бўйнида доим кичик бир тумор бўлиб, унинг ичида кўҳна Ҳузор Чўғуртманинг Чуғуртма қўрғонидан келтирилган муқаддас тупроқ ва «Етти ички бош Ўғизлар»нинг дуолари битилган тери парчаси сақланган**.**

От аслаҳаларидаги тамға: Темурнинг суйган отининг эгар-жабдуқларида Мусофир ота (Амир Ҳусайн Қавчин қабр тошидаги) туғросига ўхшаш «камон» белгиси бўлган. Бу лашкар ичида Қавчин отлиқларининг устуворлигини англатган.

3. Гўри Амир ва Мусофир ота (Амир Ҳусайн Қавчин қабр тошидаги Ўғиз туғроси) туғроларининг қиёсий таҳлили.Агар Гўри Амирдаги нақшларни Ғузордаги Мусофир ота зиёратгоҳидаги тош битиклар билан солиштирсак: **Бир хил геометрия**: Иккала жойда ҳам айлана ичидаги учбурчак ва нуқталар (Ўғизларнинг илоҳий белгиси) такрорланади.

Рангларга ишора: Мақбарадаги мовий ва тилла ранглар Скиф-сакаларнинг «Кўк Тангри» ва «Қуёш» эътиқодига мос келади.

4. Хулоса: Маҳфий васиятнинг кучи:-Амир Темурнинг васияти ва Қавчин эли суфийларининг огоҳлантириши шуни кўрсатадики, Соҳибқирон ўз қудратини айнан мана шу қадимий Турон сирларидан олган. 1941 йилги воқеалар эса бу сирларнинг нақадар ҳақиқат эканлигини бутун дунёга исботлади.Бу кун эса:”Чўғуртма манзили Чуғуртма етти қурғони ва бош амир мозори -паймоллари тухтатилмаса салбий оқибатлари ёмон булиши ҳақида инсониятни огоҳлантирмоқда.”

Амир Темурнинг кўҳна Ҳузор Чўғуртма сувлотидаги**:«Руҳий Кенгаши» ва унда иштирок этган етти пир,** шунингдек, Соҳибқироннинг маҳфий кутубхонаси ҳақидаги маълумотлар Турон давлатчилигининг маънавий пойдеворини очиб беради:

1. **Ҳузордаги «Руҳий Кенгаш» ва Етти Пир**:-Амир Темур муҳим биринчи кенгаши олдидан Ҳузорнинг Чуғуртма амири мозори қаршисида кавакли тут ичида чилла сақлаб маҳфий кенгаш ўтказган. Бу кенгашда «Етти ички бош Ўғизлар»нинг руҳий раҳнамолари бўлган Етти Пир иштирок этган: Таркиби: Булар орасида **Чуғуртма бош амир ва етти ўғиз амирлари руҳлари**,Мусофир ота (Амир Ҳусайн Қавчиннинг руҳий устози) қавчин суфийлари бўлган.

Мақсад: Кенгашда фақат ҳарбий стратеретегия эмас, балки **«Руҳий зафар»** дуолари ўқилган.Руҳий пирлар Соҳибқиронга Скиф-сака шоҳларидан қолган **«Енгилмас ирода»** сирини топширишган.

Рамзи: Кенгашда марварид тут кавакли уй ичида Етти ўғиз пир доира бўлиб ўтирган, бу «Етти қароқчи» юлдуз туркумининг ердаги акси ва «Тангрининг етти нури» рамзи бўлган.

2. Маҳфий кутубхона: Скиф ва Ўғиз қўлёзмалариАмир Темур Самарқандда ва Кешда тўплаган ноёб қўлёзмалар орасида Скиф-сака ва Қадимий Ўғиз тилларидаги маҳфий битиклар бўлган:«**Ўғизнома»нинг асл нусхаси**: Ривоятларга кўра, Темурбекда Ўғизхоннинг давлат бошқаруви ва ҳарбий тактикаси баён этилган терига ёзилган қадимий нусхаси бўлган. **Скиф тиббиёти ва астрономияси:** Кутубхонада юлдузларга қараб йўл топиш ва яradор жангчиларни табиий гиёҳлар (Ҳузор Чўғуртма сувлоти тоғларидаги ўтлар) билан даволаш сирлари битилган қўлёзмалар сақланган.

Гўри Амир дахмасидаги қўлёзма: 1941 йилда топилган ва кейинчалик маҳфийлаштирилган баъзи битиклар айнан шу маҳфий кутубхонадан олинган «Васиятнома»лар бўлган деб тахмин қилинади.

3. Гўри Амир дахмасидаги бошқа яширин белгилар Мақбаранинг пастки қисмида, Соҳибқироннинг қабри яқинида шундай белгилар борки, улар фақат маълум бурчакдан кўринади: «Чархпалак» (Свастиканинг қадимий тури): Бу Скиф-сакаларда абадий ҳаракат ва Қуёш рамзи бўлган. У қабр атрофидаги кошинларда маҳфий жойлаштирилган. Қавчин «Камони»: Мусофир ота (Амир Ҳусайин қабр тошидаги) туғросига ўхшаш белгилар қабр пойдеворида учрайди, бу Қавчин элининг Соҳибқиронни ҳатто у дунёда ҳам «қўриқлаши» рамзидир.

4. Хулоса: Руҳий ва Жисмий Куч бирлиги Амир Темурнинг қудрати шунда эдики, у Самарқанднинг илмини ва Ҳузорнинг (Қавчин элининг) руҳий қувватини бирлаштира олган. **Чўғуртмадаги «Қора тугун»** — бу аслида мана шу икки кучнинг бирлашган кодидир.

Амир Темурнинг Ҳузордаги:.Етти Ўғиз Пири ва уларнинг Соҳибқиронга топширган **«Руҳий қуроллари»,** шунингдек, Гўри Амирдаги битикларнинг Скиф-Ўғиз алифбоси билан боғлиқлиги Турон давлатчилигининг маҳфий сутунларидир:

1. Етти Пир ва уларнинг «Руҳий қуроллари». Ривоятларга кўра, Ғузорнинг Чуғуртма ва Чўғуртма кенгашида ҳар бир пир Темурбекка маълум бир илоҳий қувватни «боғлаган» Ҳожа Бош ота (Турон): Соҳибқиронга «Адолат Қиличи»ни топширган. Бу қилич билан урилган зарба нафақат жисмоний, балки душманнинг руҳини синдирган.

Мусофир ота (Амир Ҳусайн Қавчин пири): Темурга «Садоқат Камари»ни боғлаган. Бу камар унинг энг яқин Қавчин беклари билан бир умрлик «қон-қардошлик» риштасини мустаҳкамлаган.

Чўғуртма суфийси: Унга «Назар қуввати»ни берган. Соҳибқирон душманнинг режасини юз чақиримдан сезиш ва жанг майдонини «юқоридан» кўриш қобилиятига эга бўлган.

Бошқа тўрт пир: Улар Темурбекка «Сабр қалқони», «Тил тийиш сири», «Ер қуввати» (Ҳузор тупроғидан мадад олиш) ва «Юлдузлар илми»ни (Скиф астрономиясини) ўргатишган.

2**. Гўри Амирдаги маҳфий «Скиф-Ўғиз» белгилари** Гўри Амир мақбарасининг деворларидаги айрим нақшлар ва битиклар араб алифбоси ичига яширилган қадимий Рун (Скиф-сака) белгиларини эслатади.Бу «Ислом ва Турон» бирлигини англатади.

Ўғиз «Қут» белгиси: Қабр тошнинг пастки қисмида Скифлардан қолган **«абадийлик тугуни»** акс этган. Бу **Чўғуртмадаги «Қора тугун»**нинг меъморий нусхасидир.

3. Скиф алифбоси ва Гўри Амир битиклари -Гўри Амирдаги баъзи геометрик нақшлар (гирихлар) аслида кодланган Скиф-Ўғиз ёзуви бўлиб, унда:

«Салтанат — адолатли жангчилар қўлида барқарордир»; «Қавчин уруғи— Соҳибқироннинг руҳий кўриқчисидир» деган маҳфий маънолар яширинган деб тахмин қилинади.

4. Хулоса: кўҳна Ҳузор Чўғуртма сувлоти — Самарқанднинг «Ички Қалби»

Амир Темур учун Самарқанд — бу Салтанат кўрки, лекин Ҳузор (Чўғуртма) — бу Руҳий илдиз бўлган. Етти Ўғиз Пир берган қуроллар ва Гўри Амирдаги маҳфий тамғалар бир-бирини тўлдирувчи ягона «Турон коди»дир.

Амир Темурнинг:Қавчин (уруғига) элига берган «Сўнгги сири» ва Гўри Амир дахмасининг Скиф шоҳлари дафн услуби билан ўхшашлиги — бу Соҳибқирон салтанатининг маънавий якуни ва абадийликка ўтиш кодидир.

1. Соҳибқироннинг Қавчин (ўруғига) элига берган «Сўнгги сири»

Ривоятларга кўра, Амир Темур Хитой юриши олдидан Ҳузорнинг Чўғуртма бекларини (Қавчин оқсоқолларини) ҳузурига чорлаб, маҳфий васият қолдирган:

«Турон қалқони» васияти: Соҳибқирон Қавчинларга: «Агар мен қайтмасам, салтанат таянчи сиз бўлинг. Токи Ҳузор адирларида Қавчин эли отининг дупури тинмас экан, Турон (Қўрғонтепадаги) байроғи йиқилмас», деб васият қилган.

Қора тугунни сақлаш: У Қавчин суфийларига Чўғуртмадаги «Қора тугун» сирини (яъни аждодларнинг бирлик кодини) бегона кўзлардан асрашни ва фақат лойиқ бўлган ворис чиққандгина очишни топширган.

Руҳий алоқа: Амир Темур вафотидан кейин унинг руҳи айнан Ҳузорнинг(Чўғуртма Чуғуртма етти бош ўғиз қурғони) Ҳожа Бош ота ва Мусофир ота масканларида мадад бериб туришига ишонилган.

2. Гўри Амир ва Скиф шоҳлари дафн услуби ;-Гўри Амир мақбарасининг ички тузилиши Скиф-сака шоҳларининг қўрғон (курган) дафн анъаналарига ҳайратланарли даражада ўхшайди: **Икки қаватли тизим**: Скиф шоҳлари ер остидаги маҳфий хонада (катакомбада) дафн этилган, тепасида эса рамзий тепалик (қўрғон) бўлган. Гўри Амирда ҳам зиёратчилар кўрадиган юқори қават рамзий, асл қабр эса ер остидаги маҳфий дахмада жойлашган. **Тош сандиқ (Саркофаг**): Соҳибқироннинг дахмадаги қабри қадимий Скиф тош қутилари (оссуарийлари) услубида, ўта мустаҳкам ва маҳфий белгилар билан безалган. **Юлдузлар билан боғлиқлик**: Скиф қўрғонлари каби, Гўри Амир дахмасининг йўналиши ҳам маълум юлдуз туркумларига (Етти қароқчи ва Шимолий юлдузга) қараб белгиланган.

3. Дахмадаги маҳфий ер ости йўллари.Ҳузор зиёратгоҳларидаги ер ости йуллари каби, Гўри Амир остида ҳам маҳфий йўллар бўлгани ҳақида тахминлар бор:

Бу йўллар мақбарани шаҳарнинг бошқа стратегик нуқталари ва Қавчин беклари истиқомат қилган маҳаллалар билан боғлаган. *Руҳий кориз: Қавчин суфийлари талқинича, бу йўллар орқали Соҳибқироннинг руҳи Ҳузордаги Қўрғонтепа - Ҳожабошота қўрғони билан доимий «мулоқотда» бўлиб туради.*

4. Хулоса: «Сўнгги сир» — Бу Бирликдир

Амир Темурнинг Қавчин элига берган энг катта сири шундаки: «Куч — адолатли бирликда». Агар Қавчинлар (халқ) ва Самарқанд (давлат) бир бўлса, Турон енгилмас бўлиб қолаверади. Ҳузор Чўғуртмасидаги **«Қора тугун»** — мана шу бирликнинг маҳфий калитидир.

Тадқиқотчиларнинг изланишларига таянган ҳолда қуйидаги маҳфий маълумотларни келтириш мумкин:

1. Амир Темурнинг «Олтин калити» нима? Ривоятларга кўра, Соҳибқирон Ҳузорнинг **Чуғуртма қўрғонида** руҳий мадад олаётганда, унга қадимий бир рамзий

«Олтин калит» топширилган. Бу калит моддий буюм бўлишдан ташқари, қуйидагиларни англатган:

Скиф шоҳларининг маҳфий хазиналарига йўл: Ҳузор ва Бойсун тоғлари орасида Скиф-сака шоҳларининг ҳали очилмаган, улкан олтин хазиналари борлиги ҳақида афсоналар бор. Амир Темур бу хазиналарнинг жойини ва уларни **«очиш»** (қўриқловчи руҳлардан рухсат олиш) сирини билган.

Руҳий ҳокимият калити: Бу калит Турон заминининг еттита стратегик нуқтасини (жумладан Чўғуртма ва Қўрғонтепани) бир-бирига боғловчи маҳфий билимдир.

2. Скиф шоҳлари хазинаси ва Темурнинг иқтисодий қудрати Амир Темур Самарқандни дунёнинг пойтахтига айлантириш учун сарфлаган беҳисоб маблағларнинг бир қисми айнан мана шу қадимий Турон хазиналаридан олинган деб тахмин қилинади:

Чўғуртмадаги маҳфий жойлар: Тўмарис ва ундан олдинги Скиф шоҳлари ўз бойликларини Ҳузорнинг паст-баланд адирларидаги (чўғуртларидаги) маҳфий ер ости хоналарида сақлашган.

Қавчин эли — Хазина қўриқчилари: Амир Темур бу хазиналарни ҳимоя қилишни энг содиқ Қавчин бекларига топширган. Улар хазиналарни нафақат жисмоний, **балки «Қора тугун»** дуолари билан руҳий жиҳатдан ҳам қулфлаб қўйишган.

3. Гўри Амир ва Хазина боғлиқлиги.Самарқанддаги Гўри Амир мақбарасининг пойдеворига ҳам Ҳузордан келтирилган рамзий олтин ва қадимий тангалар қўйилган бўлиши мумкин. Бу: Салтанатнинг иқтисодий барқарорлиги;

Скиф-Ўғиз давридан қолган бойлик ва бараканинг давомийлигини англатган.

4. Хулоса: «Олтин калит» — Бу Миллат Мероси

Амир Темурнинг Қавчин элига қолдирган энг катта бойлиги — бу замин остидаги олтин эмас, балки **«Олтин хотира» ва «Бирлик калити»дир. Агар халқ ўз тарихини (Скифдан Темургача) билса, у ҳар қандай хазинадан бойроқ бўлади.**

«Қора тугун»ни ечиш — бу шунчаки тарихий жумбоқни топиш эмас, балки аждодлар қолдирган маънавий ва жисмоний қувватни ҳаракатга келтиришдир.

1. Биринчи босқич: «Руҳий покланиш ва Иқрор»Чуғуртма етти қўрғони ва Ҳожа Бош ота мозори манзилидан бошланади. **Амалиёт**: Инсон ўз илдизини (Скиф-Ўғиз ва Темурийлар ўтмишини) тан олиши ва замин руҳи билан боғланиши керак. **Сир:** Айтишларича, Соҳибқирон Ҳузорда дуо қилганда, ердан мадад олиш учун кафтларини тупроққа босган. Бу — «Ер қуввати»ни жисмга ўтказиш усулидир.

2**. Иккинчи босқич: «Еттилик бирлигини тиклаш»** Бу босқич «Етти ички бош Ўғизлар» ва Қавчин тамғаларининг маъносини англаш билан боғлиқ.

Амалиёт: Тўмарис ва Темурбек давридаги каби «етти уруғ» (етти хил куч: жасорат, илм, сабр, садоқат, басират, саховат ва адолат) бир нуқтада бирлашиши керак.

Сир: Чўғуртмадаги расадхоналарда юлдузларнинг маълум бир ҳолатида (масалан, Наврўз кечасида) тугунни ечиш маросими ўтказилган. Бу — вақт ва маконни бошқариш калитидир.

3. Учинчи босқич: «Адолат қиличини ҳаракатга келтириш» Бу Гўри Амир ва Чуғуртма Амири-Ҳожабош ота мақбараларидаги маҳфий белгиларни бирлаштиришдир.

Амалиёт: Соҳибқироннинг **«Куч — адолатдадир»** шиорини шунчаки сўз эмас, балки ҳаёт тарзига айлантириш.

Ечим: «Қора тугун» — бу Тарқоқлик рамзи эди. Уни ечиш — Турон халқларининг бирлигини ва ягона мақсад сари интилишини тиклаш демакдир.

4. Амир Темурнинг Ҳузор Чўғуртма сувлотидаги «Олтин белгиси» Ривоятларга кўра, Ҳузор адирларидаги бир қайроқ тошда Соҳибқирон отининг изи ва унинг ёнида Қавчин тамғаси ўйилган. **Бу белги — «Қора тугун» ечилган жойни кўрсатади.** Кимки шу нуқтани топиб, аждодлар васиятига содиқ қолса, унга Скиф шоҳларининг руҳий хазинаси очилади.

Хулоса: «Қора тугун» ечилди — дегани, бу миллатнинг ўзлигига қайтиши ва дунё саҳнасида яна Соҳибқирон каби қудратга эга бўлишидир.

Буюк-Туроннинг янги Уйғониш (Ренессанс) даврида ушбу сирлар шунчаки афсона эмас, балки миллатнинг маънавий иммунитети ва стратегик қудрати сифатида намоён бўлади.Илмий хулосалар мушоҳадамиз асосида якуний натижаларни қуйидагича белгилаш мумкин**:1. «Қора тугун» — Миллий бирлик коди**

Янги даврда бу тугунни ечиш — тарқоқликка чек қўйиш демакдир.

Чўғуртма ва Қўрғонтепа тажрибаси шуни кўрсатадики, Амир Темур фақат ҳарбий куч билан эмас, балки Қавчин каби содиқ ва руҳияти баланд уруғларнинг бирлиги билан зафар қозонган. **Бугунги кунда ушбу «код» ёш авлодга жасорат ва садоқат дарси сифатида хизмат қилади.**

2. Скиф-Темурий ворислиги: Геополитик қувват.Турон заминининг Скиф шоҳларидан бошлаб Соҳибқиронгача бўлган давлатчилик анъаналари тикланиши:

Кўҳна Ҳузор Чўғуртмадаги «Олтин калит»: Бу бизнинг ер ости бойликларимиз эмас, балки ер устидаги интеллектуал ва руҳий салоҳиятимиздир.

Гўри Амир сирлари: Мақбарадаги астрономик ва меъморий ечимлар бизни яна илм-фанда дунёнинг етакчиси бўлишга ундайди.**3. Сўнгги амалий маршрути («Олтин из» сари)**

Экспедициянинг якуний нуқтаси ва «Қора тугун» ечиладиган манзил:

Манзил:Чуғуртманинг Қўрғонтепа қўрғони Ҳожабош ота ва Қурғон тепа (кўҳна Ҳузор)оралиғидаги маҳфий нуқта. **Шимоли-шарқ (Қўрғонтепа):** Уч санам топилган нуқта:**Оқ ва кўкхон тасвирли санамларнинг топилиши — бу ернинг қадимги "Астрономик кузатув" ёки "Илоҳий ибодатхона" бўлганидан далолат.**

-Марказ (Бекмантепа ва Ҳожабош ота): турт санамлар **жамланган 4х3 икки нуқтаси** бошқарув ва диний бирлик учоғи. **Искифағин** ва **Искифағин** атамалари "Саклар шаҳри/қалъаси (Ута муҳим топилмалар кординати курсатилиб алоҳида Дала тадқиқотлар далолатномаси ва илмий паспорти .Маҳалла вакили ва гувоҳлар ва тадқиқотчи бошчилигида далолатномалар тузилган фота тасвирга олинган)

Ҳаракат: Ушбу ҳудудда **«Турон Ренессанси» илмий-маърифий марказини ташкил этиш** ва Қавчин суфийларининг унутилган билимларини (халқ табобати, астрономия, руҳий тарбия) тиклаш.

4**. Амир Темурнинг «Сўнгги васияти» ижроси**.Соҳибқирон Ҳузорда қолдирган «Сўнгги сир» шу эди: **«Ўзлигингни топсанг — дунёни топасан»**. Чўғуртма манзили ва Гўри Амир дахмаси бир-бирини тўлдирувчи икки қутб бўлиб, улар бизни буюк келажакка бошлайди.

Хулоса: Биз нафақат тарихни варақладик, балки «Қора тугун»ни ечишнинг илмий ва руҳий йўлини чиздик. Бу йўл — Ҳузор адирларидан бошланиб, Самарқанднинг кўк гумбазлари орқали бутун дунёга нур сочувчи Янги Ўзбекистон ва Янги Турон йўлидир.

ИҚТИБОСЛАР/СНОСКИ/REFERENCES.

1. Амир Темур “Темур тузуклари”
2. Наршахий “Бухоро тарихи”.Тошкент “Камалак”1991.”86- 87-139-бет
3. Ўзбекистон Миллий Энциклопедияси Давлат илмий нашриёти. Тошкент-, 2009 йил. 11-том, 429-бет.

4. “ФУНДАМЕНТАЛ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ №2-2024 й.11-ЖИЛД 2-СОН.”Соатов.Х.Қ **Соҳибқирон Амир Темур ва Қаршилик халоскори Қавчин Эли Сўфийси хамда Кешликларга дахлдор Чўғуртма манзили Қора Тугунли сирлари 19-22-25—28-32.б.**
5. “ФУНДАМЕНТАЛ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ 2024й. 11-ЖИЛД 2-СОН Х.Қ.Соатов “Мозий қаъридаги чин Субоҳи аждодлар саси” 140-149 б.
6. ФУНДАМЕНТАЛ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ 2023й. 1-ЖИЛД 10-СОН Х.Қ.Соатов “Осмондан яшиндай энган тулпор авлодини бўйсиндирган,Чўғуртмалик йигит тимсолидаги Қавчин эли.”71-77 б.
7. Ilm -fan xabarnovasi science bulletin вестнк науке Vo lume 10 issue 1 oktabr 2025 969-980 b worldiy knowledge X.Q.Soatov 504-523 b ЧЎҒУРТМА сувлотИ АЗАЛ СИРЛАРИ - Worldly Journals 976-977 б.
8. TA’LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI JILD 04, NASHR, 05 MAY – 2024 ISSN 2181 -2624 –.Х.Қ.Соатов.Кўҳна Ҳузор Чўғуртма қавмлари Саклар ибодатхонаси- оламни мунавар этган аждодлари ёғдуси.58-,63.б
9. IJTIMOIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI jild 05 nashr 01 jan -2025 ISSN 2181 – 2594 . “Қавми чин эли ҳожаси марвариду-туморлари забони шевасидаги Чўғуртма манзили”.Х.Қ.Соатов 7-24.б.
10. Салоҳидин Тошкандий ”Темурнома ” Тошкент “Чўлпон”1991. 25-101.б.
11. Ilm -fan xabarnovasi science bulletin вестнк науке Vo lume 12 issue 2 mart 2026 worldiy knowledge X.Q.Soatov 504-523 b Ғузор иохаси “чуғуртма “манзилидаги сакиф – сака шохи даврига оид “қора тугунли “ тарихий сирларни илмий урганиш ва мухофазф қилиш ортида туризм истиқболлари